

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 8.10.2013 r.

DPR-IV-021-4(7) / ED / 13

Pan
Prof. dr hab. inż. Józef Dubiński
Naczelnny Dyrektor
Głównego Instytutu Górnictwa
Plac Gwarków 1
40-166 Katowice

Szanowny Panie Professore,

Dziękując za przekazaną, przy piśmie z dnia 30 lipca 2013 r. znak: ND/NPZ/169/2013, opinię do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, pragnę uprzejmie wyjaśnić:

Obecnie projektowane rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy nie przewiduje zmian w zakresie wartości dopuszczalnych dla frakcji torakalnej (tchawiczej) kwasu siarkowego, która została określona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 grudnia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 274, poz. 1621). Wartość NDS dla frakcji torakalnej kwasu siarkowego na poziomie 0,05 mg/m³, wprowadzona została w celu dostosowania polskich wartości normatywnych w zakresie czynników chemicznych do wartości określonych w dyrektywie Komisji 2009/161/UE z dnia 17 grudnia 2009 r. ustanawiającej trzeci wykaz wskaźnikowych wartości narażenia zawodowego w celu wykonania dyrektywy Rady 98/24/WE oraz zmieniającej dyrektywę Komisji 2000/39/WE (Dz. Urz. UE L 338, z 19.12.2009, str. 87). Na wdrożenie postanowień dyrektywy kraje członkowskie miały wyznaczony termin do 18 grudnia 2011 r.

Zmiana rozporządzenia dokonana w 2011 r. w odniesieniu do kwasu siarkowego polegała na tym, że do obowiązujących wartości dopuszczalnych dla mgły kwasu siarkowego(VI) (NDS – 1 mg/m³; NDSch – 3 mg/m³) wprowadzono, jako dodatkową, wartość dopuszczalną określoną w dyrektywie dla frakcji torakalnej. Tak określone wartości miały obowiązywać do czasu opracowania metody pomiaru stężenia dla frakcji torakalnej kwasu siarkowego. W ww. rozporządzeniu została też wprowadzona definicja frakcji torakalnej, określona jako frakcja aerozolu wnikająca do dróg oddechowych w obrębie klatki piersiowej, która stwarza zagrożenie dla zdrowia po zdeponowaniu w obszarze tchawiczo-oskrzelowym i obszarze wymiany gazowej.

Następnie została opracowana metodyka pomiarowa oznaczenia frakcji torakalnej kwasu siarkowego, zgodnie z zaleceniami Międzyresortowej Komisji do Spraw Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy, powołanej rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. (Dz. U. Nr 225, poz. 1490) i opublikowana w kwartalniku „Podstawy i Metody Oceny Środowiska

Pracy” w nr 1(71) z 2012 r. oraz udostępniona na stronie internetowej CIOP-PIB. Do ilościowego oznaczania kwasu siarkowego(VI) w pobranych próbkach powietrza wykorzystano chromatografię jonowymienną z detekcją konduktometryczną z oznaczalnością metody 0,01 mg/m³.

W opracowanym projekcie rozporządzenia pozostawiono jako wartość normatywną dla kwasu siarkowego tylko wartość dla frakcji torakalnej, co jest zgodne z zapisem w dyrektywie. Ponoszone przez pracodawców koszty wykonywania pomiarów w stosunku do dotychczasowych ulegną zmniejszeniu, gdyż ocena narażenia zawodowego na kwas siarkowy(VI) będzie przeprowadzana tylko w odniesieniu do wartości NDS, a nie jak poprzednio w odniesieniu do wartości NDS i NDSch. Niespełnienie wymagań dyrektywy 2009/161/WE przez Polskę skutkowałoby nałożeniem kar finansowych.

Podzielam opinię Pana Dyrektora, że wprowadzenie wartości dopuszczalnej dla frakcji torakalnej kwasu siarkowego skutkuje koniecznością wykonywania przez pracodawców polskich produkujących lub stosujących kwas siarkowy pomiarów stężeń tego czynnika oraz korzystanie z usług akredytowanych laboratoriów posiadających odpowiednie procedury badawcze.

Jednak w mojej opinii, pozostawienie wartości NDS i NDSch dla mgły kwasu siarkowego(VI), jak to ujęto w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 grudnia 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 274, poz. 1621) spowodowałoby odstąpienie pracodawców od pomiarów stężeń frakcji torakalnej kwasu siarkowego(VI) ze szkodą dla zdrowia pracowników. Niezbędne było sprecyzowanie pojęcia mgły w kontekście przyjętych przez Międzyresortową Komisję ds. NDS i NDN definicji aerozoli. Ponadto zaznaczyć należy, że udział procentowy frakcji torakalnej we frakcji wdychalnej zależy od procesu i stosowanych technologii, w których występują mgły kwasu siarkowego(VI). Dla przykładu na podstawie danych z piśmiennictwa przy produkcji cynku frakcja torakalna stanowiła tylko 20% frakcji wdychalnej, a przy produkcji pestycydów – ok. 40%.

Projektowane rozporządzenie pozwoli pracodawcom dokonać pełniejszej oceny środowiska pracy, pracowników narażonych na czynniki chemiczne szkodliwe dla zdrowia wymienione w rozporządzeniu. Pomiaru stężeń tych czynników będą nadal realizowane w ramach obowiązków pracodawców, określonych w art. 207 Kodeksu pracy, do których należy podejmowanie działań w celu ochrony zdrowia i życia pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. Natomiast w myśl art. 227 § 1 Kodeksu pracy pracodawca jest też zobowiązany do wykonywania pomiarów czynników środowiska pracy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 33, poz. 166).

Mam nadzieję, iż Pan Dyrektor uzna wyjaśnienia zawarte w piśmie za wyczerpujące, a projekt rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, za uzgodniony.

z up. **MINISTER**
Radosław Mleczko
PODSZEFKRETAZ SIANU

NACZELNIK WYDZIAŁU

Małgorzata Kurowska
27.09.2013r.

Dariusz

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawa Pracy

Agnieszka Wołoszyn

3.10.13r